

szer elterjedéséhez, és minél több magánerdő-gazdálkodó tér át a folyamatos erdőborítást biztosító erdőkezelési eljárásokra.

Úgy gondoljuk, hogy ez az erdészhi-vatás legfőbb kihívása: egy erdőt úgy kezelni, hogy a természetet mintázva elegyessé és többkorúvá tegyük és köz-ben faanyag-nyerési és gazdasági célja-ink is megvalósuljanak. Érdeklődéssel olvasunk minden ehhez kapcsolódó tu-

dományos írást, legutóbb éppen ez EL-ban megjelent szálalóvágásról szóló cikket (*Csépányi-Madas-Koloszár*).

4. Egyéb tevékenységek

A folyamatos erdőborítást biztosító erdőkezelést célzó projektünkbe integ-ráltunk kiegészítő tevékenységeket is. Főleg a 71/a erdőrészletben található nagy mennyiségű hulladékot össze-gyűjtöttük és hivatalos lerakóba szállí-

tottuk. Továbbá a projekt része volt 2 tá-jékoztató tábla elkészítése is, melyet az erdőrészlet szélén helyeztünk ki. Ennek szövege képezte a mostani cikk alapját, térképekkel, ábrákkal kiegészítve.

Ez a fejlesztés az Európa Terv kere-tén belül, a Környezetvédelmi és Víz-ügyi Célelőirányzat támogatásával vá-lóult meg 2005. évben.

Bodonczi László

erdőmérnök, szakmai tanácsadó

Gárdonyi Géza

Álom az erdőn.

Nyáron az erdélyi hegyek között kő-száltam. Az erdőket jártam ottan. Erdélyben jobbára még azok az erdők vannak meg, amiket maga az Isten ülte-tett. Micsoda erdők! Micsoda mesékbe illő rengetegek! Bizony van ott olyan hely is bőven, amelynek a földjét ember lába nem taposta még. És mintha szent volna az ilyen hely. Azt érzem benne, hogy a föld nemcsak az emberé.

Milyen különös érzés: egyedül lenni a vadonban! A fák itt az urak. Az ember csak bogár. A csöndesség mély és ár-nyékos. Az ég felhőtelen, világoskék és napsugaras.

Az erdő földje puha volt ottan. Az Al-földön vannak ilyen követlen, őrmes földek. És mégis egy helyen óriás szik-lakő magasodott elém. Olyan volt, mint valami fekete torony: négy-öt öl magas legalább is. Ez a kő nem a földből nőtt ki. Micsoda kéz lehetett az, amely ide dobta! Óriások nincsenek ma már. Pe-dig ezt csak óriás vethette ide. Tündé-rek sem hordanak követ éjjelenként a levegőben. Pedig ez, mintha úgy hullott volna alá. Az erőt, amely ide tette, nem ismerem. A kő maga itt van.

Valami negyven lépésnyire ettől a sziklakőtől egy alig araszos erecske kigyózik át a tisztáson. Puha pázsit sze-gélyezi mindenütt, s a kövér fűből elő-csillognak a vízivő virágoknak, (a gó-lyavirágnak meg az arannyal-versen-gőnek) fényes, sötétzöld levelei.

Leheveredtem.

És a fejemet a karomra nyugasztva, beleméláztam az őserdő isteni csöndes-ségébe.

És elaludtam.

Akkor veszem észre, hogy egy szörnyű nagy egérszínű valaki ül velem szemben a szikla tövében. Ember is, nem is. Inkább hasonlít valami emberileg ülő fehér oroszlánhoz. Az arcába belelóg a

sörénye meg a szemöldöke. Látni lehet rajta, hogy ideje végét élő aggastyán.

A mesék világába kerültem. Az ilye-nen akkor is megdöbben az ember, ha a maga szemével látja. Csak ámulok és bámulok. Nézem, csodálom a temérdek testű embert, akit a természet még tán az ősvilágban szült, amikor még a föld erőitől duzzadt.

Kábult vagyok és erőtelen. Úgy ér-zem, mintha valami halálos betegség-ből eszméltem volna fel. Mozdulnék: nincs erőm. Ahogy körül akarok tekin-teni, látom, hogy én is csak olyan fa va-gyok, mint a többi.

Fa vagyok. Merev, hóval belepett óriás. Négy girbegörbe karom az égnek mered. Lábaik a földbe vannak nőve. Látok, és nem tudom, mivel. Érzek, és nem tudom, hogyan.

– Fa voltam-e mindig?

Ezen tűnődöm. Minta ember voltam volna ezelőtt. Mozgó, barázdált-hom-loku, puhatestű ember. Nem: ez csak álom volt. Fa vagyok. Álló, gondok nél-kül való, érzéketlen kergű fa. Állok mozdulatlanul és nézem az eget, a na-pos, csillagos, az örökkévaló végtelen mindenséget.

De íme megemeli a fejét a velem szemben ülő csodálatos valaki, és fuj egyet, mint az ébredő állat szokott. Ez a fűvás elhat hozzám. Gyökérig bor-zongató hideg fuvallat. Nem is múlik széjjel, hanem tovább száll és bejárja az egész erdőt. S növekedik, erősödik, néhány perc múlva suhogó szélle hatalmasodik, s felcsapong a felhőkig, s beszáguldozza az egész mindenséget.

Az erdőn egy barna árnyék vánszor-gott által. Valami eltévedt, szegény em-ber. Szűrbe volt öltözve meg csizmába. A hóna alatt puskát vitt. A hátán tarisz-nyát. A szél megállította és dulakodott

vele. Le akarta teperni. Az ember küz-dött és erőlködött. A nyakát összehú-zva, nagy innal-kínnal botorkált tovább, s eltűnt előlem, mintha mégis csak a szél fujta volna tovább. Farkasok tutul-tak előtte, utána.

A hideg az úr.

Minden élő megmerevedik és elalél a szorításától. Én se vagyok különben. A téli álomnak ólomfátyola nehezedik reám. Nem küzdök ellene.

Végre egy napon tiszta és könnyű az ébredésem. A hó még itt van, de az égből langygyal ömlik már a napsugár.

A kerek erdőtisztáson mozdulni lá-tom egy tojásdad halmát a hónak. Moz-dult-e valóban, vagy csak a szemem képzelődött?

Nézem a tél királyát. Hogy összeag-gott, mióta nem láttam! Az orcáján ol-dalt húzódik a ráncok hálójá, amint ag-gódva fordítja a szemét az égre. Hiába erőlködik most már, hogy hideget fujjon. A lehelet csak a szakálát, baju-szát lenegtetni meg s elvész az átenyhült levegőben.

A tisztás közepén újra megmozdul a hó és feltúrósódva omladozik széjjel va-lami ébredező erőtől.

Ekkor a napnak sugárzáporában egy csodálatosan bájos valaki jelenik meg. Egy acsaszárnyú leány. A teste átlátszó arany, s a ruhája olyan valami finomság, mint a nyári rekkenő hőségben remegő levegő. Földi ember szeme aligha lát-hatja a páraszerű finomságot.

Oh mi kedves nekem ez ifju ember arca! Megismerem őt, noha eltávozott. Ő a mi királyunk. Ő a magasságbelinek földi kormányzója. Ő veti a fát, a virá-got, a fűvet. Ő védi az erdő állatait az embertől. Az ég felé terjeszti a kezét: és süt a nap. A föld felé fordítja a tenyerét: és hull a harmat. Ahol ő jár, ott virulás van és boldogság.

Tavaly nem ezen a helyen ébredt. Mikor elém jött, már akkor piros volt, mint az almavirág. A kezében vékonyka fűz vessző suhogott. A vesszőn ezüst-gombokként ragyogtak a barkák. Meg-

veregette az öreg odvas fa oldalát, s hívására zenegve jöttek elő a méhek ezrei. A föld már akkor kéklgett az ibolyától. A felhők közül alászállottak az érkező golyák meg a fecskék. És körülrajongták őt. Az énekes madarak is megjöttek. Dallal és illattal telt meg az erdő. Öröm és pezsgő élet volt minden. A fű előzsendült a földből, s egymásután jelent meg a kéklő kököröcsin, a sárga szentgyörgyvirág, s a fehérpiros százszorszép. A fák is kibontották finom zöld patyolatruháikat. Egynémelyik csipkével elborítva fehérlett a többi között. Magam is ilyen voltam. És minden fürdött a nap fényes, langyos sugaraiban: a fák, a fűszálak, a madarak. Még a bogarak is kiültek a fűszálakra, meg a rögökre, és szunyókálva melengették a hátukat.

Én is kibontottam és szétterjesztetem minden leveletemet, és a gyönyör meleg borzongásaival ittam az égből omló erőt. Mert a nap az élet, a nap a boldogság. Kezdetben nincs más öröm, mint a nap. Az eltikkadásig szeretttük a napot. És szeretttük volna a halálos kimerülésig is. De akkor ránk borult az éj és üdítő gyöngyös harmattal árasztotta el a lombjainkat. Óh az éj tündérvilág.

Az éjben álom van, és a harmat a megifulás vize. A csillagok beözönlik a sötétséget a magasban, s a hold Isten keze gyanánt lebeg a világ fölött. Akkor új élet kezdődik az erdőn. Az árnyékok rejtelmes édes susogással telnek meg. A szentjános-bogarak egymásnak világítva szeretkeznek a fűszálakon, s az éjjeli pillangók szerelmesen lebegve halk bűgással kergetik egymást a lombok között.

És minden szereti egymást, minden megtalálja, ami neki legkedvesebb.

Nekem egy fehérvirágu almafa a párom.

Minden levelem remegett a gyönyörtől s a boldogság elkábultságával álltam a nap alatt.

Az élet királya karöltve szállongott a nap leányával a fák között, s hozzánk küldötte a méhek zenekarát.

Ez volt a mi mézeshetünk.

Milyen gyorsan múlt el a nyár! Mint-ha szárnyakon szálltak volna a napok is. Az élet királya megszakálasodott s napról napra gondolkozóbb arccal lebegett a vénülő lombok között.

– A tél nemsokára eljön, – mondták a madarak, – mi már készülünk

– Ne menjetek el, – így könyörgött

nekik, – ha velem maradtok, nem vehet rajtam erőt. Maradjon minden virág, maradjon minden madár!

De már akkor nem tudott repülni. Lecsüggedt fejjel járt-kelt a fák alatt, s órákig ott ült a patak partján s nézte magát a víz tükreben.

A madarak pedig fölkerekedtek, és lekiáltották hozzá a magasból:

– Isten veled! Isten veled!

Az erdő megcsöndesült. A lombok hullatva hullatták sárga leveleiket. Egy napon a szelek suhogó szárnyán megérkezett a tél. Itt a tisztáson találta az élet királyát.

Rettentő küzdelem kezdődött közöttük.

Az öreg körül a hó hullott, az ifju körül a napsugár. A fény összekeveredett a fehér pelyhekkel, az élet ura az elmulás urával.

Napokig tartott az elkeseredett küzdelem. A telet olykor visszaverték nap-pal, s olyankor egynémelyik virág kibujt a földből. Azt hitte, örök a tavasz.

Balga reménység!

Egy napon ott hevert az ifju az avaron. Ott hevert élettelenül. S az erdőt vele együtt betérítette a hó fehér szemfedővel.

Épületavató

A Bedő Albert Középiskolában 2006. december 8-án ünnepélyes épületavatóra került sor. Az iskola 123 éves története során számos kisebb-nagyobb építkezéssel kialakult, kiterjedt épület-együttesben működik. Ha végigsétálunk az iskola tízhektáros parkján, körbejárjuk az épületek sokaságát, mintha időutazást tennénk. A központi épület-együttes gondozott parkjával a kezdeteket idézve, monarchia korabeli hangulatot áraszt. A későbbiekben is majd mindegyik kor hagyott nyomot az iskolán. Ezek ugyan az iskolai épületek egységes arculatát átszabták, de talán így jobban érzékelhető az időutazás.

Az utóbbi évek jeles évfordulóihhoz mindig kötődött egy-egy épületavató. Ha visszaemlékezünk a 115 éves évfordulóra, akkor egy emlékpark átadása mellett került sor a fiúkollégium avatására. Az iskola életében az új kollégium óriási változást hozott. A korábbi tanulólétszám a háromszorosára növekedhetett, ezáltal megváltozott az iskola oktatási-képzési szerkezete, és újabb szakképesítés oktatására is sor kerülhetett. Há-

rom éve, 2003. október 10-én ünnepeltük iskolánk 120 éves évfordulóját. Ekkor egy gépszínt avattunk, amely a gyakorlati képzés további színvonalas fejlesztésében játszik fontos szerepet. Az ünnepséggel egy időben kezdődött el a most átadásra kerülő Oktatóközpont alapjainak a lerakása. A földszint négy tantermét egy éve vehették birtokukba a diákok. A mostani épületavató is egy jeles iskolai évfordulóhoz köthet. 45 évvel ezelőtt, éppen ezekben a napokban kapta meg az iskola az engedélyt *Petőházi Gábor*, akkori földművelésügyi miniszterhelyettétől, hogy Bedő Albert nevét felvegye. Mindezt azzal a kikötéssel, hogy az iskola dolgozói és tanulóinak tekintsek példaképüknek a névadót és

munkájukat az iskola névadójához méltó lelkesedéssel végezzék. Az ünnepség 11 órakor kezdődött. Először *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó*, az iskola igazgatója köszöntötte a megjelent vendégeket. Elmondta, hogy az épületben 60 tanuló kap modern, kollégiumi elhelyezést, elősegítve a rendkívül fontos oktató-nevelő munkát is. Bizakodásának adott hangot, mely szerint a jövő évben az épület záró szintje is elkészül, mely szakmai információs funkcióval teszi teljessé az épületet. Beszédét a következő szavakkal zárta: „Mi türelemre, józan belátásra, az erdők szeretetére és tisztetetére, az erdőben végzendő felelősségteljes és becsületes munkára neveltük és neveljük diákjainkat.”

Beszéde után az iskolai diákok egy csoportja *Katona Nándor* és *Kiri Lajos* tanár urak vezetésével megható műsorral kedveskedett a vendégeknek. Majd *Magyar Anna*, a Csongrád megyei Közgylűs elnöke, végül *Klemencsics András*, az FVM Természeti Erőforrások Főosztályának főosztályvezető-helyettese beszédét hallgattuk meg. Ezt követően jelképesen közösen vágták át a szalagot.

Andrés Pál
tanár

